

REMISS

Översyn av kundvalet för hemtjänst, ledsagning och avlösning

2016-02-24
Emelie Berglund
ÄLN 2015/16

Sammanfattning

Översynen av kundvalet för hemtjänst, ledsagning och avlösning pågår oktober 2015 till april 2016. I översynen ingår tre faser:

Fas ett: Kompetenskrav på verksamhetens ledning och personal

Fas två: Kommersiella villkor, kvalificeringsvillkor med syfte att förebygga fusk och oegentligheter

Fas tre: Uppföljning och övriga ändringar i villkoren

Denna remiss omfattar fas ett.

Vi vill helst ha svar på remissen senast den 11 april 2016. Om remissvaret ska gå direkt till äldrenämnden behöver det vara inne senast 29 april 2016. Svaret skickas till emelie.berglund@nacka.se

Innehållsförteckning

1	Bakgrund och förutsättningar	4
1.1	Organisation	4
2	Översynens syfte och mål	4
3	Förslag i utredningen	5
3.1	Krav på personalen	5
3.1.1	Förslag	5
3.2	Krav på verksamhetens ledning.....	6
3.2.1	Förslag.....	7
4	Remissvar	7

I Bakgrund och förutsättningar

Nacka kommun har haft kundval inom hemtjänsten i drygt 20 år. Sedan 2009 har kundvalet för hemtjänst, ledsagning och avlösning tillämpats enligt lagen om valfrihetssystem (LOV).

Den 3 september 2015 gav äldrenämnden i uppdrag till social- och äldrebyrådirektören att ”initiera en översyn av auktorisationsvillkoren för kundval för hemtjänst, ledsagning och avlösning samt av rutinerna för tillsyn och uppföljning av villkoren”. Uppdraget fördelades till sociala kvalitetsenheten.

Översynen består av tre delar.

Fas 1: Kompetenskrav på verksamhetens ledning och personal

Fas 2: Kommersiella villkor, kvalificeringsvillkor med syfte att förebygga fusk och oegentligheter

Fas 3: Uppföljning och övriga ändringar i villkoren

Översynen pågår under perioden oktober 2015 till april 2016. Beslut om nya specifika auktorisationsvillkor fattas av äldrenämnden den 18 maj. De slutliga förslagen kommer att vara klara i slutet av april 2016. I denna remiss ingår förslag i fas 1, kompetenskrav på verksamhetens personal och ledning.

I.1 Organisation

I projektgruppen ingår medarbetare från sociala kvalitetsenheten, kommunjurist och konsult. Två olika referensgrupper har bildats, en med anordnare och en med biståndshandläggare. En referensgrupp med kunder kommer att hållas.

Översynen har presenterats för seniorrådet och på ett anordnarmöte. Projektets styrgrupp består av ansvariga chefer och kommunens stadsjurist.

2 Översynens syfte och mål

Syfte

Syftet med översynen är att kundvalssystemet för hemtjänst, ledsagning och avlösning ska fungera för kundernas bästa. Villkoren i kundvalet ska vara tydliga och enhetligt formulerade. De ska uttrycka vad som krävs av anordnaren för att ge god kvalitet i insatsen till kunden. De ska möjliggöra en rättssäker och konkurrensneutral handläggning. Villkoren följer med i samhällsutvecklingen och hanterar en förändrad omvärld. De möjliggör uppföljning och noggrann kontroll. Det ska finnas en stabilitet i utbildningsvillkoren, de ska vara realistiska och fungera.

Noggrann kvalitetskontroll är prioriterad. I ett läge där noggrann kvalitetskontroll ställs mot enkelhet ska kvalitetskontrollen prioriteras.

Mål

Nacka kommuns övergripande mål 2016:

- Optimal utveckling för alla
- Maximalt värde för skattepengarna

Nacka kommuns medborgare ska få bästa möjliga hemtjänst, ledsagning och avlösning. Översynen ska ge kunskap och ligga till grund för att politikerna i äldrenämnden ska kunna fatta beslut om de specifika auktorisationsvillkoren i kundvalet. Översynen ska ge:

- Långsiktighet, förutsägbarhet och stabilitet i kundvalets förutsättningar
- Fokus på kund, inte systemfrågor (IT-stöd för kundvalsprocessen, exempelvis Combine och E-Avrop)
- Fortsatt mångfald med stora och små företag/anordnare att välja på för kunden
- Tydlig koppling till Nacka kommuns reglemente för kundval.

3 Förslag i utredningen

3.1 Krav på personalen

I detta förslag beräknas andelen utbildad personal på tiden som utförs hos kund istället för som en andel av all anställd personal. Detta innebär att exempelvis samordnare och administrativ personal inte tas med i beräkningen av personal med relevant utbildning. En annan skillnad från tidigare villkor är att anställning av anhörig till kund inte längre tillåts. I övrigt består förändringarna i omformuleringar och förtydliganden.

3.1.1 Förslag

Den enskilda anordnaren är arbetsgivare för sin personal och svarar därmed för att anställnings- och arbetsmiljövillkor uppfylls enligt gällande lagstiftning.

Personalens kompetens

Relevant utbildning för personal innebär:

1. Anordnaren strävar efter att personalen uppfyller Socialstyrelsens *Allmänna råd om Grundläggande kunskaper hos personal som arbetar i socialtjänstens omsorg om äldre*, SOSFS 2011:12 (S).
2. Minst 70 procent av tiden som utförs hos kunder ska utföras av personal med godkänd utbildning. För anordnare som godkänts innan 2014 finns övergångsregler.
3. Alla medarbetare ska behärska svenska så att de förstår och kan göra sig förstådda i kommunikation med kunden och arbetsgivaren. De ska också kunna dokumentera enligt lag.

Godkänd utbildning innebär:

Personal som studerat vid vuxengymnasium ska ha:

- 1100 poäng i de programgemensamma kurserna samt
- 300 poäng programfördjupning:

- Äldreomsorg (200 p + 100 p)
- Funktionsnedsättning (100 p + 100 p + 100 p)
- Psykiatri (200 p + 100 p)
- Akutsjukvård (Akutsjukvård 200 p + palliativ vård eller medicin 100p)

Personal som studerat vid ungdomsgymnasium ska ha ett slutbetyg från vård- och omsorgsprogrammet.

Även fyra terminer på sjuksköterskeprogrammet godkänns.

Äldre utbildningar som godkänns är:

- Omvårdnadsprogrammet, både ungdomsgymnasium och vuxengymnasium (1350 poäng (karaktärsämnen, gemensamma kurser omfattande 600-650 poäng plus valbara kurser om 600-750 poäng))
- Äldre undersköterskeutbildning, 1000 poäng (32 veckor, 40 veckor, 31 veckors specialkurs, Hälso- och sjukvård kurskod 41325 06, Utbildning till skötare i psykiatrisk vård, Vårdinriktad kompletteringskurs)
- Tvåårig vårdlinje, 1000 poäng
- Mentalskötartutbildning, två eller tre terminer, 1000 poäng
- Relevant yrkeshögskoleexamen, godkänd av Myndigheten för yrkeshögskolan, 200 yrkeshögskolepoäng

Andra utbildningar, även utbildningar genomförda i ett annat land än Sverige, kan valideras. Valideringen sker av någon av de anordnare som är godkända inom Nacka kommuns kundval för vuxenutbildning.

Även personal med lång erfarenhet kan validera sin kompetens och kunskap hos en godkänd anordnare av vuxenutbildning i Nacka kommuns kundval.

Anställning av anhöriga till kund och objektsanställningar

Anställning av anhöriga till kund och objektsanställningar¹ är inte tillåtet.

Verksamhetens ledning och personal i verksamheten får inte vara legal företrädare för kund. Med legal företrädare avses god man, förvaltare eller företrädare via fullmakt.

Övergångsregel: Från att de nya auktorisationsvillkoren börjar gälla kommer anordnaren få sex månader på sig att fasa ut nuvarande anhörganställningar och objektsanställningar. Anordnaren ska göra en plan för respektive kund.

Biståndshandläggaren ska godkänna planen.

3.2 Krav på verksamhetens ledning

De nya specifika auktorisationsvillkoren har en uppdelning mellan att utöva daglig ledning och att ansvara för daglig ledning. Den som ansvarar för den dagliga ledningen är verksamhetsansvarig.

¹ Objektanställning innebär att en person anställs för att utföra hemtjänstinsatser hos enbart en person.

3.2.1 Förslag

Anordnaren ska säkerställa att verksamhetsansvarig har ingående kunskaper om tillämpliga lagar, förordningar, föreskrifter, allmänna råd och nationella handlingsprogram samt att utbildnings- och erfarenhetskrav uppfylls.

Verksamhetsansvarig ska ha:

- två års erfarenhet av arbete på heltid under de senaste sju åren inom omsorger om äldre eller personer med funktionsnedsättning,
- två års erfarenhet av arbetsledning med ansvar för personal och budget samt
- examen från högskola eller yrkeshögskola motsvarande minst två års heltidsstudier (högskoleexamen minst 120 högskolepoäng alternativt yrkeshögskoleexamen minst 400 yrkeshögskolepoäng).

I de fall den dagliga ledningen utövas av någon annan än verksamhetsansvarig (exempelvis samordnare) ska denna anmälas till kommunen för godkännande.

Den som utövar den dagliga ledningen ska ha:

- två års erfarenhet av arbete på heltid under de senaste sju åren inom omsorger om äldre och/eller personer med funktionsnedsättning samt
- utbildning som är godkänd enligt villkoret för personalens utbildning eller utbildning som godkänns för verksamhetsansvarig.

Både verksamhetsansvarig och den som utövar daglig ledning ska behärska det svenska språket i tal och skrift. De ska förstå och kunna göra sig förstådda i kommunikation med kund och personal samt kunna dokumentera enligt lag.

Utbildningar genomförda i ett annat land än Sverige, ska valideras. Valideringen sker av Universitets- och Högskolerådet, UHR.

Anordnaren ska anmäla vem som ersätter verksamhetsansvarig vid frånvaro, t.ex. vid längre semester eller sjukskrivning.

Tillgänglighet

- Personal ska ha tillgång till arbetsledning året runt mellan 07:30-22:30.
- Verksamhetsansvarig eller den som utövar den dagliga ledningen ska finnas tillgänglig för kommunen och kunder vardagar 08:00-16:30.
- Verksamhetsansvarig ska arbeta i verksamheten i sådan omfattning som krävs för att säkerställa att auktorisationsvillkor, lagar, förordningar och rutiner följs. Tillgängligheten ska anpassas efter verksamhetens omfattning, antal kunder och anställd personal.

4 Remissvar

För att kunna beakta synpunkter i slutrapporten vill vi ha ert svar senast 11 april 2016. För att lämna ett yttrande direkt till äldrenämnden senast 29 april 2016.

Svaret skickas till emelie.berglund@nacka.se

Öppenhet och mångfald

*Vi har förtroende och respekt för människors kunskap
och egna förmåga - samt för deras vilja att ta ansvar*

